

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ГІДРОЕНЕРГЕТИКА»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю G4 Енерговиробництво
(G4.03 Відновлювані джерела енергії та гідроенергетика)

галузі знань G Інженерія, виробництво та будівництво
Кваліфікація: Бакалавр з гідроенергетики

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ НУВГП

Голова Вченої ради

В. С. Мошинський

(протокол № 7 від "04" 07 2025 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01 вересня 2025 р.

Ректор

В. С. Мошинський

(наказ № 462 від "10" 07 2025 р.)

Рівне 2025

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
«Гідроенергетика»

1. РОЗГЛЯНУТО

*На засіданні кафедри гідроенергетики, теплоенергетики та гідравлічних машин ННІ енергетики, автоматики та водного господарства
Протокол № 11 від 27.05.2025 р.*

2. СХВАЛЕНО

*Науково-методичною радою з якості ННІ ЕАВГ
Протокол № 10 від 27.05.2025 р.*

3. СХВАЛЕНО

*Вченою радою ННІ енергетики, автоматики та водного господарства
Протокол № 9 від 27.06.2025 р.*

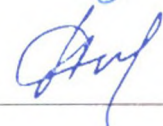
4. ПОГОДЖЕНО

*Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи*

В.С. Сорока

*Завідувач навчально-методичного
відділу*

Н.С. Ковальчук

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма розроблена на основі:

– *Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня. Галузь знань 14 Електрична інженерія. Спеціальність 145 Гідроенергетика.*

Затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 08.11.2021 № 1196;

– *Наказ Міністерства освіти і науки України про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти від 13.06.2024 № 842.*

Розроблено робочою групою у складі:

Галич Оксана Олександрівна, гарант освітньої програми, кандидат технічних наук, доцент кафедри гідроенергетики, теплоенергетики та гідромашин НУВГП;

Рябенко Олександр Антонович, доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри гідроенергетики, теплоенергетики та гідравлічних машин НУВГП;

Філіпович Юрій Юрійович, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри гідроенергетики, теплоенергетики та гідравлічних машин НУВГП;

Тимошук Володимир Святославович, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри гідроенергетики, теплоенергетики та гідравлічних машин НУВГП

Сунічук Сергій Васильович, кандидат технічних наук, доцент кафедри гідроенергетики, теплоенергетики та гідравлічних машин НУВГП;

Чернобиль Олег Євгенович, керівник відділу досліджень та розробок ПрАТ «Укргідропроєкт»;

Мищук Станіслав Володимирович, здобувач вищої освіти за ОПП «Гідроенергетика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, Національний університет водного господарства та природокористування

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Кухтаров Сергій Андрійович

технічний директор Товариства з обмеженою відповідальністю

«Спецтехномоніторинг»

Бісовецький Юрій Анатолійович

заступник директора департаменту ремонтів ПрАТ «Укргідроенерго»

1. Профіль освітньої програми «Гідроенергетика» спеціальності G4 – Енерговиробництво (за спеціалізацією G4.03 – Відновлювані джерела енергії та гідроенергетика)

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний університет водного господарства та природокористування Навчально-науковий інститут енергетики, автоматики та водного господарства Кафедра гідроенергетики, теплоенергетики та гідравлічних машин
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Гідроенергетика» Ідентифікатор освітньо-професійної програми в ЄДЕБО: ID 78404
Галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності)	G – Інженерія, виробництво та будівництво G4 – Енерговиробництво (за спеціалізацією) G4.02 – Відновлювані джерела енергії та гідроенергетика
Назва кваліфікації, професійна кваліфікація (за наявності)	Бакалавр з гідроенергетики
Тип диплома, обсяг освітньої програми, форми здобуття освіти та розрахункові строки виконання ОП	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, очна (денна та дуальна) та заочна форми навчання. Термін навчання 3 роки 10 місяців за всіма формами.
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію № 13298 від 04.04.2025 року відповідно до рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 22.06.2021 року протокол №10 (53) Строк дії сертифіката – до 01.07.2026 року
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень / перший (бакалаврський) рівень, FQ-EHEA – First cycle (перший цикл), EQF-LLL – Level 6 (рівень 6)
Передумови	Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти. На базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») з можливістю визнання та перезарахування 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за спеціальностями галузі

	знань G Інженерія, виробництво та будівництво, G3 Електрична інженерія, G4 Енерговиробництво (за спеціалізацією), G5 Електроніка, електронні комунікації, приладобудування та радіотехніка, G6 Інформаційно-вимірювальні технології, G7 Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка, G19 Будівництво та цивільна інженерія, і не більше 60 кредитів ЄКТС отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за спеціальностями інших галузей. На основі ступеня «фаховий молодший бакалавр» з можливістю перезарахування 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	Рік вступу 2025 та наступні до нової редакції
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	
2 – Цілі освітньої програми	
Формування інноваційного потенціалу, критичного мислення, здатності до автономної роботи та інженерної кооперації майбутньої інтелектуальної генерації фахівців у галузі електричної інженерії шляхом практико-орієнтованого підходу до оволодіння компетентностями з відновлювальних джерел енергії та гідроенергетики.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань – G Інженерія, виробництво та будівництво Спеціальність – G4 Енерговиробництво Спеціалізація – G4.03 Відновлювані джерела енергії та гідроенергетика
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма
Основний фокус освітньої програми	Вища освіта за спеціальністю G4 Енерговиробництво (спеціалізацією G4.03 Відновлювані джерела енергії та гідроенергетика) Ключові слова: гідравлічні, гідроенергетичні установки; гідроенергетичні комплекси; гідровузли; гідротехнічні споруди; насосні станції; гідроелектростанції, гідроакумуючі електростанції; виробіток, перетворення, передача, розподіл

	електричної енергії на електричних станціях; автоматизація та керування режимами відновлювальних джерел енергії та гідроенергетичних установок.
Особливості програми	Програму розроблено із врахуванням вимог стейкхолдерів та ринку праці з метою підготовки фахівців для вирішення проблем електроенергетики з використанням відновлюваних джерел енергії та гідроенергетичних установок. Проходження практики на ПРАТ «Укргідропроєкт» (м. Харків), ПрАТ «Укргідроенерго» (каскад Дніпровських та Дністровських ГЕС і ГАЕС), ТОВ "НТК Енпаселектро" (м. Київ), АТ «Спецтехномоніторинг» (м. Київ), ДІ «УкрНДІводоканалпроект» (м. Київ), ПрАТ «Рівнеобленерго» та районні енергомережі, а також на водогосподарських та енергетичних об'єктах тощо.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	По завершенню навчання випускник може працювати у сфері енергетики, зокрема: в державних установах, на підприємствах та компаніях, гідроелектростанціях за професією (відповідно до Національного класифікатора професій ДК 003:2010): інженер з використання водних ресурсів; інженер з експлуатації гідротехнічних споруд атомної електростанції; інженер з експлуатації споруд та устаткування водопровідно-каналізаційного господарства; інженер станції насосної (групи станцій); інженер-енергетик; інженер-проектувальник (водне господарство); технік з експлуатації гідроенергетичних установок. Права випускників на працевлаштування не обмежуються.
Подальше навчання	Продовження навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Використовується студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через лабораторну практику, навчальні та виробничі практики.
Оцінювання	Оцінювання – відповідно до: Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти; Порядок організації контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів у європейській

	кредитно-трансферній системі (ЄКТС); Засоби діагностики якості вищої освіти бакалавра; Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у гідроенергетиці або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів електричної інженерії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК4. Здатність працювати в команді. ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК8. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК9. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК10¹. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
Фахові компетентності спеціальності (СК)	СК1. Здатність застосовувати відповідні методи математики, природничих та технічних наук і комп'ютерне програмне забезпечення для вирішення інженерних завдань в гідроенергетичній галузі.

СК2. Здатність проектувати та експлуатувати гідроенергетичне устаткування.

СК3. Здатність застосовувати і інтегрувати знання і розуміння інженерних дисциплін для розв'язання складних задач гідроенергетики.

СК4. Здатність розуміти і застосовувати фізичні принципи і математичні методи, необхідні в гідроенергетичній галузі.

СК5. Здатність виявляти, класифікувати і описувати ефективність систем і компонентів енергосистеми на основі використання аналітичних методів, моделювання та експериментальних досліджень.

СК6. Здатність визначити та досліджувати проблему і ідентифікувати обмеження, включаючи ті, що пов'язані з проблемами охорони природи, сталого розвитку, здоров'я і безпеки та оцінками ризиків в гідроенергетиці.

СК7. Здатність враховувати комерційний та економічний аспекти у професійній діяльності в гідроенергетичній галузі.

СК8. Здатність використовувати технічну літературу, бази даних та інші джерела інформації у професійній діяльності в гідроенергетичній галузі.

СК9. Здатність розробляти плани і проекти для забезпечення досягнення поставленої певної мети з урахуванням всіх аспектів вирішуваної проблеми, включаючи виробництво, експлуатацію, технічне обслуговування та утилізацію гідроенергетичного обладнання.

СК10. Здатність дотримуватися професійних і етичних стандартів під час діяльності в гідроенергетичній галузі.

СК11. Здатність вирішувати проблеми якості в гідроенергетичній галузі.

СК12. Здатність забезпечувати надійне функціонування гідроенергетичного обладнання, визначати характеристики специфічних матеріалів, процесів і продуктів в гідроенергетичній галузі.

СК13. Здатність вирішувати питання інтелектуальної власності та контрактів в галузі гідроенергетики.

СК 14. Здатність застосовувати методики вибору гідроенергетичного обладнання відповідно до природніх умов створу гідровузла.

СК 15. Проектувати будівлі та обладнання гідроелектростанцій, гідроакумулюючих електростанцій та насосних станцій з врахуванням

	перехідних гідравлічних режимів потоку.
7 – Програмні результати навчання	
	РН1. Застосовувати ефективні методи для комунікації з інженерним співтовариством і суспільством загалом. РН2. Встановлювати зв'язок між інженерною діяльністю та впливом її на навколишнє середовище, застосовувати ефективні заходи щодо охорони навколишнього середовища. РН3. Використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач професійної діяльності. РН4. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово з професійних питань. РН5. Знання і розуміння наукових принципів, що лежать в основі гідроенергетичної галузі, навички застосування сучасних математичних, фізичних та інженерних методів для розв'язання складних задач професійної діяльності. РН6. Систематизовані знання і розуміння ключових аспектів та концепцій в гідроенергетичній галузі, технології виробництва, передачі, розподілу і використання енергії. РН7. Визначати, формулювати і вирішувати інженерні завдання в гідроенергетичній галузі з використанням ефективних методів. РН8. Аналізувати інженерні об'єкти, процеси і методи в гідроенергетичній галузі, забезпечувати достовірність та релевантність результатів аналізу. РН9. Розробляти проекти згідно із визначеними та описаними вимогами до конструкцій, технологічних схем, режимів роботи обладнання, характеристик гідроенергетичних ресурсів, схем їх руху та відповідних матеріалів, що застосовуються при аналізі процесів і проектуванні гідроенергетичних установок і апаратів, а також технічними умовами та іншими нормативними документами. РН10. Обирати і використовувати придатні обладнання, інструменти та методи. РН11. Розуміння принципів, на яких базуються застосовувані методики і методи, їх обмеження, сфери використання, а також навички їх використання для вирішення прикладних проблем. РН12. Планувати та здійснювати експериментальні дослідження для розв'язання складних задач гідроенергетики. РН13. Приймати ефективні рішення з урахуванням

	проблем безпеки довкілля і правових питань, соціальних та екологічних наслідків технічних рішень, кодексу професійної етики і норм інженерної практики. РН14. Експлуатувати гідроенергетичне обладнання у відповідності до виробничих цілей, законодавства і нормативних документів, зокрема, технічних регламентів та правових норм в галузі охорони здоров'я людей і забезпечення безпеки інженерної діяльності. РН15. Обирати та використовувати придатні методи та засоби вимірювань для визначення значень технологічних параметрів процесів та режимів роботи енергетичного обладнання відповідно до стандартів і вимог метрологічної служби України. РН16. Вміти виконувати водноенергетичні розрахунки гідроенергетичних об'єктів, вибирати тип і розміри основного і допоміжного обладнання. РН17. Вміти проектувати будівлі гідроелектростанцій, гідроакумуючих електростанцій та насосних станцій на основі розрахованих параметрів гідроенергетичного обладнання з врахуванням перехідних гідравлічних режимів потоку в них. РН18. Проводити лабораторні дослідження гідравлічних процесів руху потоку в гідроенергетичних об'єктах.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Реалізація програми забезпечується кадрами високої кваліфікації з науковими ступенями та вченими званнями, які мають великий досвід навчально-методичної, науково-дослідної роботи та відповідають кваліфікації відповідно до спеціальності згідно ліцензійних умов.
Матеріально-технічне забезпечення	Лабораторні установки і стенди, устаткування та обладнання для ведення освітнього процесу за спеціальністю G4 «Енерговиробництво» спеціалізацією G4.03 «Відновлювані джерела енергії та гідроенергетика», які використовують дане обладнання, виконані стаціонарно на лабораторних столах, на металевих каркасах, настінних щитах та напільного виконання. Також використовуються переносні настільні стенди та прилади. В лабораторних установках і стендах використані зразки промислового обладнання та обладнання, що було розроблено і виготовлене працівниками кафедр НУВГП. На всі лабораторні установки та стенди розроблене

	методичне забезпечення. Усі лабораторні установки та стенди відповідають вимогам з охорони праці та пожежної безпеки. Наявна вся соціально-побутова інфраструктура. Кількість місць у гуртожитку відповідає потребі. Ряд дисциплін з підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності G4 «Енерговиробництво» спеціалізацією G4.03 «Відновлювані джерела енергії та гідроенергетика» забезпечується іншими кафедрами, які мають для цього спеціалізовані кабінети, лабораторії, комп'ютерні класи.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Наукова бібліотека є одним із структурних підрозділів університету, діяльність якого базується як на традиційних формах бібліотечно-бібліографічного обслуговування, так і впровадженні інноваційних технологій для забезпечення ефективної підтримки наукового, навчального і виховного процесів університету. Інформаційне забезпечення – наукова бібліотека НУВГП. Платформа силабусів. Навчально-методичне забезпечення розміщується у репозиторії НУВГП та в системі Moodle (https://exam.nuwm.edu.ua/). Бали поточної успішності виставляються в електронному журналі (http://desk.nuwm.edu.ua/). Розклад занять – в електронному вигляді (http://desk.nuwm.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi). За необхідності проведення заняття в дистанційній формі використовується платформа https://meet.google.com/_meet
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Допускається перезарахування кредитів, отриманих у інших закладах вищої освіти України, за умови відповідності набутих там компетентностей.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним університетом водного господарства та природокористування та закладами вищої освіти іноземних країн-партнерів, угоди про міжнародну академічну мобільність
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах з додатковою мовною підготовкою.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

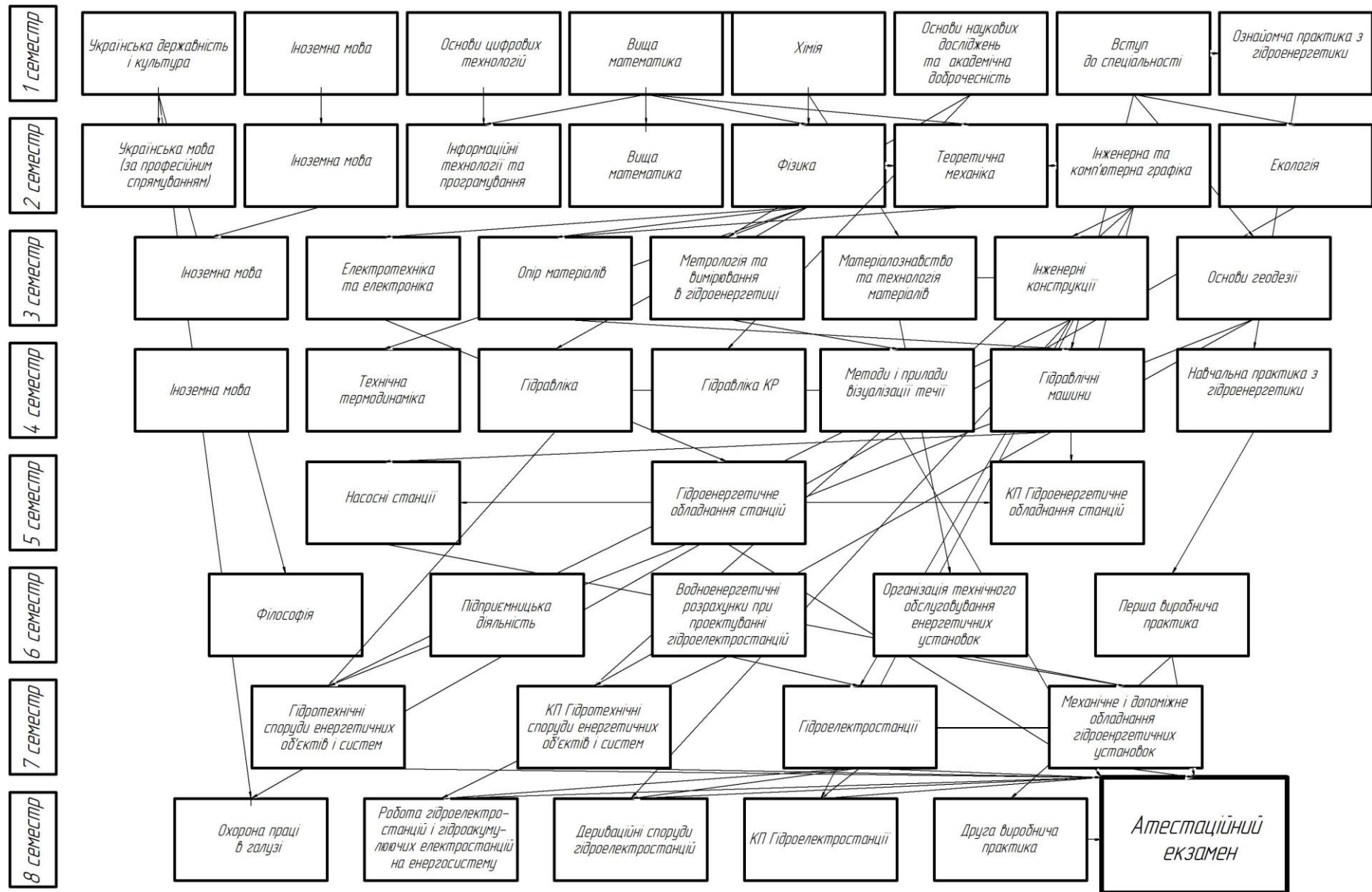
2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ECTS	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти освітньої програми			
OK1	Українська державність і культура	4	залік
OK2	Основи цифрових технологій	3	екзамен
OK3	Хімія	3	екзамен
OK4	Інженерна та комп'ютерна графіка	4	екзамен
OK5	Основи наукових досліджень та академічна доброчесність	3	залік
OK6	Інформаційні технології та програмування	4	залік
OK7	Вища математика	10	екзамен
OK8	Іноземна мова	12	екзамен
OK9	Фізика	6	екзамен
OK10	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
OK11	Екологія	3	залік
OK12	Філософія	3	екзамен
OK13	Підприємницька діяльність	3	залік
OK14	Охорона праці в галузі	3	залік
OK15	Вступ до спеціальності	3	залік
OK16	Теоретична механіка	5	екзамен
OK17	Метрологія і вимірювання в гідроенергетиці	4	залік
OK18	Електротехніка та електроніка	4	екзамен
OK19	Опір матеріалів	4	екзамен
OK20	Матеріалознавство та технологія матеріалів	3	залік
OK21	Основи геодезії	3	залік
OK22	Інженерні конструкції	4	екзамен
OK23	Гідравлічні машини	5	екзамен
OK24	Технічна термодинаміка	5	залік
OK25	Гідравліка	4	екзамен
OK26	КР Гідравліка	3	залік
OK27	Методи і прилади візуалізації течії	4,5	залік
OK28	Гідроенергетичне обладнання станцій	5	екзамен
OK29	КП Гідроенергетичне обладнання станцій	3	залік
OK30	Насосні станції	4	екзамен
OK31	Водноенергетичні розрахунки при проектуванні гідроелектростанцій	4	екзамен
OK32	Організація технічного обслуговування енергетичних установок	3,5	екзамен
OK33	Гідротехнічні споруди енергетичних об'єктів і систем	4	екзамен
OK34	КП Гідротехнічні споруди енергетичних об'єктів і систем	3	залік

OK35	Гідроелектростанції	5	екзамен
OK36	Механічне і допоміжне обладнання гідроенергетичних установок	4	екзамен
OK37	Робота гідроелектростанцій і гідроакумуючих електростанцій на енергосистемі	3,5	екзамен
OK38	Дериваційні споруди гідроелектростанцій	3	екзамен
OK39	КП Гідроелектростанції	3	залік
OK40	Ознайомча практика з гідроенергетики	3	залік
OK41	Навчальна практика з гідроенергетики	4,5	залік
OK42	Перша виробнича практика	4,5	залік
OK43	Друга виробнича практика	6	залік
OK44	Атестаційний екзамен	1,5	екзамен
	Загальний обсяг обов'язкових компонент:	180	
Вибіркові компоненти освітньої програми			
БЗВП	Базова загальновійськова підготовка	3,0	залік
ВБ1	Спецкурс за вибором		
ВБ2	Спецкурс за вибором	3,0	залік
МД	Мейджор*	36	залік
МН	Майнор	18	залік
	Загальний обсяг вибірових компонент:	60	
	Загальний обсяг освітньої програми:	240	

*обирається з каталогу кафедри.

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Гідроенергетика» спеціальності 145 «Відновлювані джерела енергії та гідроенергетика» здійснюється у формі кваліфікаційного екзамену, який передбачає оцінювання обов'язкових результатів навчання визначених освітньою програмою.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

[illegible]

	OK24	OK25	OK26	OK27	OK28	OK29	OK30	OK31	OK32	OK33	OK34	OK35	OK36	OK37	OK38	OK39	OK40	OK41	OK42	OK43	OK44
3K1	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	
3K2			•			•	•			•	•	•				•	•	•	•	•	•
3K3	•		•	•		•			•		•					•		•	•		
3K4				•																	
3K5												•		•							•
3K6																					•
3K7		•	•	•				•		•	•				•						•
3K8																					
3K9																					•
3K10																					•
3K10 ¹																					•
CK1	•																				•
CK2					•	•															•
CK3																					•
CK4							•														•
CK5				•				•				•		•							•
CK6	•																				•
CK7								•													•
CK8			•			•					•					•					•
CK9					•	•					•		•	•		•					
CK10							•		•				•	•							•
CK11			•							•		•			•						
CK12					•	•		•	•				•								•
CK13												•									•
CK14					•	•			•			•			•	•					•
CK15				•			•					•			•	•					•

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідним компонентам освітньої програми

[illegible]

[illegible]